

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

100
TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN YÜZÜNCÜ YILI

7/110386
62.116

Sayı : E-56020453-610-332-1766/2633
Konu : Yazılı soru önergesi

23.08./2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 21/03/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1399635 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/110386 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-332-3753/5395

Konu : Yazılı soru önergesi

23. 12. /2024

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/10386 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Koşullu salıverilme" kenar başlıklı 107. maddesinde, "Mükerrirlere ve bazı suç faillerine özgü infaz rejimi ve denetimli serbestlik tedbiri" kenar başlıklı 108. maddesinde ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun "Koşullu salıverilme" kenar başlıklı 17. maddesinde, koşullu salıverilme süreleri ve oranları ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

B) 5275 sayılı Kanunun;

1- "Disiplin cezasını gerektiren eylemlerin tekrarı, disiplin cezalarının infazı ve kaldırılması" kenar başlıklı 48. maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, disiplin cezalarının tamamı infaz edilip kaldırılmadıkça koşullu salıverilme işleminin yapılmayacağı, ancak bu sürenin hakederek salıverme tarihini geçemeyeceği; dördüncü fıkrasında, infaz edildiği tarihten itibaren disiplin cezasının kaldırılmasında ve iyi hâlin kazanılmasında verilen disiplin cezasının niteliğine göre fıkra da belirlenmiş sürelerin (onbeş gün ilâ bir yıl) esas alınacağı ve bu süreler sonunda yeni bir disiplin cezası almamak ve iyi hâlli olmak koşuluyla bu cezaların kaldırılacağı,

2- "Hükümlülerin değerlendirilmesi ve iyi hâlin belirlenmesi" kenar başlıklı 89. maddesinin birinci fıkrasında hükümlülerin, ceza infaz kurumlarında bulundukları tüm aşamalarda, ceza infaz kurumlarının düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara uyup uymadığı, haklarını iyi niyetle kullanıp kullanmadığı, yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirip getirmediği, uygulanan iyileştirme programlarına göre toplumla bütünleşmeye hazır olup olmadığı, tekrar suç işleme ve mağdura veya başkalarına zarar verme riskinin düşük olup olmadığı hususlarında idare ve gözlem kurulu tarafından iyi hâlin belirlenmesine esas olmak üzere en geç altı ayda bir değerlendirmeye tabi tutulacağı; ikinci fıkrasında, birinci fıkra uyarınca yapılacak değerlendirmede, infazın tüm aşamalarında hükümlülerin katıldığı iyileştirme ve eğitim-öğretim programları ile spor ve sosyal faaliyetler, kültür ve sanat programları, aldığı sertifikalar, kitap okuma alışkanlığı, diğer hükümlü ve tutuklular ile ceza infaz kurumu görevlileri ve dışarıyla olan ilişkileri, işlediği suçtan dolayı duyduğu pişmanlığı, ceza infaz kurumu kuralları ile kurum bünyesindeki çalışma kurallarına uyumu ve aldığı disiplin cezalarının dikkate alınacağı; altıncı fıkrasında, açık ceza infaz kurumuna ayırmaya, denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazına ve koşullu salıverilmeye ilişkin olarak tutum ve davranışları olumsuz değerlendirilen hükümlülerin yeniden değerlendirilmeye tabi tutulma sürelerinin bir yılı geçemeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

5275 sayılı Kanunun 89. maddesinde, 14/04/2020 tarihli ve 7242 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla yapılan ve yukarıya alınan değişiklikler, 01/01/2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

C) 28/3/2020 tarihli ve 2324 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin;

1- "Hükümlülerin değerlendirilmesi ve iyi hâlin belirlenmesi" kenar başlıklı 109. maddesinin; birinci fıkrasında hükümlülerin, ceza infaz kurumlarında bulundukları tüm aşamalarda, ceza infaz kurumlarının düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara uyup uymadığı, haklarını iyi niyetle kullanıp kullanmadığı, yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirip getirmediği, uygulanan iyileştirme programlarına göre toplumla bütünleşmeye hazır olup olmadığı, tekrar suç işleme ve mağdura veya başkalarına zarar verme risklerinin düşük olup olmadığı hususlarında idare ve gözlem kurulu tarafından iyi hâlin belirlenmesine esas olmak üzere en geç altı ayda bir değerlendirmeye tabi tutulacağı; ikinci fıkrasında, birinci fıkra gereğince yapılacak değerlendirmede, infazın tüm aşamalarında hükümlülerin katıldığı iyileştirmeye yönelik psiko-sosyal ve eğitim-öğretim programları ile spor ve sosyal faaliyetleri, kültür ve sanat programları, aldığı sertifikaları, kitap okuma alışkanlığı, diğer hükümlü ve tutuklular ile ceza infaz kurumu görevlileri ve dışarıyla olan ilişkileri, işlediği suçtan dolayı duyduğu pişmanlığı, ceza infaz kurumu kuralları ile kurum bünyesindeki çalışma kurallarına uyumu ve aldığı disiplin cezalarının dikkate alınacağı,

2- "Disiplin eylemi nedeniyle iyi hâl kararı verilmesine engel hâller ve şikâyet" kenar başlıklı 110. maddesinin birinci fıkrasında, gözlem değerlendirme raporu veya gelişim değerlendirme raporunda yazılı olup da henüz kaldırılmamış disiplin cezası bulunan hükümlü hakkında iyi hâl kararı verilemeyeceği, hükümlünün iyi hâline ilişkin değerlendirmenin, ancak daha önceden verilmiş olup da disiplin cezası infaz edilmiş ve bu cezası kaldırılmış olanlar hakkında yapılabileceği; ikinci fıkrasında, disiplin cezasını gerektiren bir eylemi işlemiş olmasına rağmen, koşullu salıverilme tarihinde bu eyleminden dolayı disiplin soruşturması henüz sonuçlandırılmayan hükümlüler hakkında iyi hâl kararının verilip verilmemesinin idare ve gözlem kurulunca takdir edileceği; üçüncü fıkrasında, idare ve gözlem kurulunca, hükümlü hakkında, süre belgesindeki muhtemel koşullu salıverilme tarihi de dikkate alınarak iyi hâle ilişkin olarak bir karar verileceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Bu kapsamda idare ve gözlem kurulunca verilen kararlara karşı infaz hâkimliği nezdinde şikâyet, infaz hâkimliği kararlarına karşı da ağır ceza mahkemesi nezdinde itiraz kanun yoluna başvurulabilmektedir.

II- A) 15 Nisan 2020 tarihinde yürürlüğe giren 7242 sayılı Kanunla 5275 sayılı Kanuna eklenen geçici 9. maddenin;

1- Beşinci fıkrasında, Covid-19 salgın hastalığının ülkemizde görülmüş olması sebebiyle, açık ceza infaz kurumlarında bulunanlar ile kapalı ceza infaz kurumunda bulunup da açık ceza infaz kurumlarına ayrılmaya hak kazanan hükümlülerin, 105/A maddesi kapsamında denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezasının infazına karar verilen hükümlüler ve 106 ncı madde veya diğer kanunlar uyarınca denetimli serbestlik tedbirinden yararlanan hükümlülerin, 31/05/2020 tarihine kadar izinli sayılacağı, salgının devam etmesi

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

hâlinde bu sürenin, Sağlık Bakanlığının önerisi üzerine Adalet Bakanlığı tarafından her defasında iki ayı geçmemek üzere ondokuz kez uzatılabileceği, bu fıkra uyarınca izinli sayılanlar hakkında 95 ve 97 nci madde hükümlerinin uygulanacağı,

2- Altıncı fıkrasında, Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar, Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar ve örgüt faaliyeti kapsamında işlenen suçlar hariç olmak üzere, toplam hapis cezası on yıldan az olanlar bir ayını, on yıl ve daha fazla olanlar ise üç ayını kapalı ceza infaz kurumunda geçirmiş olan iyi hâlli hükümlülerden ilgili mevzuat uyarınca açık ceza infaz kurumlarına ayrılmasına bir yıl veya daha az süre kalanların, talepleri hâlinde açık ceza infaz kurumlarına gönderilebileceği, bu hükümlülerin açık ceza infaz kurumlarında barındırılacağı, ilgili mevzuat uyarınca açık ceza infaz kurumlarına ayrılmaya, beşinci fıkra da belirtilen süreler içinde hak kazandıkları takdirde beşinci fıkra uyarınca izinli sayılacağı, beşinci fıkra da belirtilen sürenin tamamlanmasından sonra ise açık ceza infaz kurumlarına ayrılmaya hak kazanıp kazanmadıklarına bakılmaksızın, 95 inci maddede düzenlenen izin hakkından yararlanacağı, bu fıkra hükmünün 31/07/2023 tarihine kadar uygulanacağı,

B) 15 Temmuz 2023 tarihinde yürürlüğe giren 7456 sayılı Kanunla 5275 sayılı Kanuna eklenen geçici 10. maddenin;

1- Birinci fıkrasında, 31/7/2023 tarihi itibarıyla geçici 9 uncu maddenin beşinci fıkrası uyarınca Covid-19 salgın hastalığı nedeniyle izinde bulunan hükümlüler, izin bitimini takip eden onbeş gün içinde infaz işlemlerinin devam ettiği kurumlara dönmek zorunda oldukları,

2- İkinci fıkrasında, 31/07/2023 tarihi itibarıyla geçici 9. maddenin beşinci fıkrası uyarınca Covid-19 salgın hastalığı nedeniyle izinde bulunan ve ilgili mevzuat uyarınca cezalarının denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infazına beş yıl ve daha az süre kalan hükümlülerin talebi aranmaksızın, cezalarının koşullu salıverilme tarihine kadar olan kısmının denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infazına infaz hakimi tarafından karar verilebileceği,

3- Üçüncü fıkrasında, yukarıdaki fıkralar uyarınca, izinden dönecek hükümlüler ile hakkında denetimli serbestlik kararı verilecek hükümlülere ilişkin hususların Adalet Bakanlığının resmî internet sitesinde duyurulacağı,

4- Dördüncü fıkrasında, 105/A maddesi kapsamında denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle cezası infaz edilip geçici 9. maddenin beşinci fıkrası uyarınca Covid-19 salgın hastalığı nedeniyle 31/07/2023 tarihi itibarıyla izinde bulunan hükümlülerin, koşullu salıverilme tarihine kadar olan sürelerinin 105/A maddesinin beşinci fıkrasında belirtilen yükümlülöklere tabi olmadan geçirileceği,

5- Beşinci fıkrasında, geçici 9. maddenin altıncı fıkrası uyarınca açık ceza infaz kurumuna gönderilen hükümlülerin, 31/07/2023 tarihi itibarıyla açık ceza infaz kurumuna ayrılmış sayılacağı,

6- Altıncı fıkrasında, Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar, Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar ve örgüt faaliyeti kapsamında işlenen suçlar hariç olmak üzere, 31/07/2023 tarihi itibarıyla kapalı ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlülerden, toplam hapis cezası on yıldan az ise bir ayını, on yıl ve daha fazla ise üç ayını bu kurumlarda geçirip ilgili mevzuat uyarınca açık ceza infaz kurumlarına ayrılmasına üç yıl veya daha az süre

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

kalanların, bu şartların oluştuğu tarih itibarıyla açık ceza infaz kurumlarına ayrılabilceği, bu hükümlüler ile 31/07/2023 tarihinde geçici 9. maddenin altıncı fıkrası kapsamında açık ceza infaz kurumunda bulunan hükümlülerin, talepleri hâlinde en az üç ay açık ceza infaz kurumunda kalmış olmak şartıyla ilgili mevzuat uyarınca cezaların denetimli serbestlik tedbiri altında infazı uygulamasından üç yıl erken yararlandırılacağı,

7- Yedinci fıkrasında, altıncı fıkra hükümlerinin 31/07/2023 tarihi itibarıyla; hapis cezasının infazı 5275 sayılı Kanunun 16, 16/A ve 17. maddeleri kapsamında hapis cezası ertelenmiş veya hapis cezasının infazı durdurulmuş olan hükümlüler hakkında da uygulanacağı,

8- Sekizinci fıkrasında, koşullu salıverilmenin geri alınması nedeniyle 31/07/2023 tarihi itibarıyla cezası aynen infaz edilen veya ikinci defa mükerrir olup 31/07/2023 tarihi itibarıyla bu cezanın infazı için ceza infaz kurumunda bulunan hükümlülerin bu cezalarının infazı bakımından altıncı fıkra hükümlerinin uygulanmayacağı, bu hükümlülerin 31/07/2023 tarihi itibarıyla kesinleşmiş ancak infaz edilmemiş diğer hapis cezaları bakımından altıncı fıkra hükümlerinin uygulanacağı,

Düzenlemelerinin yer aldığı malûmlardır.

III- İşlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma başlatılması, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine aittir. Bununla birlikte açılan davalara ilişkin yapılan yargılamalar, Anayasanın 9. ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce sürdürülüp sonuçlandırılmaktadır.

IV- Ankara Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 15/08/2024 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlünün Sincan 3 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırıldığı,

B) Kurumda denetimli serbestlik ve koşullu salıverilme uygulamalarının mevzuat hükümlerine uygun olarak gerçekleştirildiği,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

